

แนวทางปฏิบัติสำหรับประชาชนในการจัดการดูแลที่พักอาศัย ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ที่พักอาศัยเป็นสถานที่ที่กลุ่มคนอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นประจำ อาจประกอบด้วยสมาชิกหลากหลายวัย แต่ละคนมีภารกิจหรือกิจกรรมในแต่ละวันที่แตกต่างกัน ซึ่งสมาชิกในครัวเรือนมีโอกาสเสี่ยงต่อการสัมผัสเชื้อไวรัสโคโรนาจากการทำกิจกรรมนอกบ้าน และอาจแพร่กระจายเชื้อโรคสู่บุคคลที่พักอาศัยอยู่ร่วมกัน ประกอบกับเชื้อไวรัสโคโรนาสามารถอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้เป็นระยะเวลาหลายชั่วโมงถึงหลายวัน ขึ้นกับชนิดของพื้นผิว อุณหภูมิ ความชื้น ดังนั้น ที่พักอาศัยจึงจำเป็นต้องมีการทำความสะอาดเป็นระยะ และระบายอากาศอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรมอนามัย จึงแนะนำแนวทางปฏิบัติในการจัดการดูแลที่พักอาศัย การปฏิบัติตัวในการอยู่อาศัยร่วมกัน และการทำความสะอาดที่พักอาศัย ดังนี้

1. การปฏิบัติตัวสำหรับผู้พักอาศัย

1.1 ประเมินตนเองและบุคคลที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนว่า

- เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อหรือหากติดเชื้อแล้วจะมีอาการรุนแรงหรือไม่ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง
- ในการทำงานหรือการใช้ชีวิตประจำวันมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เช่น บุคลากรทางการแพทย์

ผู้ปฏิบัติงานในสถานบันเทิง/สถานบริการต่างๆ เป็นต้น

- ตนเองหรือบุคคลในครัวเรือนมีการเดินทางกลับจากพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ระบาดหรือไม่

1.2 สังเกตอาการของตนเองและบุคคลที่อาศัยอยู่ร่วมกัน หากพบว่ามีไข้ ร่วมกับไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบากอย่างใดอย่างหนึ่ง และอาจมีอาการท้องเสียร่วมด้วย ให้รีบไปพบแพทย์ทันที

1.3 ดูแลสุขอนามัยด้วยการล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะก่อนเตรียมปรุงอาหาร ก่อนรับประทานอาหาร หลังเข้าห้องน้ำ หลังหยิบจับสิ่งสกปรก หลังเยี่ยมผู้ป่วยในสถานพยาบาล หลังสัมผัสหรือเล่นกับสัตว์เลี้ยง และหลังกลับจากนอกบ้าน

1.4 รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ และใช้ช้อนส่วนตัว

1.5 ไม่ใช้สิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวร่วมกัน เช่น ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว ช้อน แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ

1.6 เมื่อกลับจากการทำภารกิจหรือกิจกรรมนอกบ้าน ให้ล้างมือ ซ้ำระร่างกาย เปลี่ยนเครื่องแต่งกายทันที

2. การดูแลด้านความสะอาดของที่พักอาศัย

2.1 ให้ประเมินว่าในครัวเรือนมีจุดเสี่ยงหรืออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีการใช้งานร่วมกันหลายคนหรือไม่ เช่น ลูกบิดประตู โตะ แก้ว ไซฟา ตู้เย็น สวิตช์ไฟ รีโมท ราวบันได ห้องน้ำห้องส้วม หากมีการใช้งานร่วมกัน ควรกำหนดให้มีการทำความสะอาดเป็นระยะ เช่น วันละครึ่ง

2.2 จัดเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดให้พร้อม ได้แก่

- อุปกรณ์ทำความสะอาด เช่น น้ำยาทำความสะอาดหรือน้ำยาฟอกขาว ถูขยี้ ถังขยะ มีฝาปิด ถังน้ำ ไม้ถูพื้น ผ้าสำหรับเช็ดทำความสะอาด

- อุปกรณ์สำหรับสวมใส่เพื่อป้องกันตนเอง เช่น หน้ากาก ถุงมือยาง

2.3 เลื่อนน้ำยาทำความสะอาดและอาจฆ่าเชื้อ โดยขึ้นกับชนิดและความเข้มข้นของสารที่เลือกใช้ ทั้งนี้ ก่อนใช้งานควรตรวจสอบวันหมดอายุและวิธีการใช้บนฉลากทุกครั้ง

- กรณีเป็นสิ่งของ อุปกรณ์ เครื่องใช้ แนะนำให้ใช้แอลกอฮอล์ 70 % หรือไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 0.5 % ในการเช็ดทำความสะอาด

- กรณีเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ เช่น พื้นห้อง แนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมโซเดียมไฮโปคลอไรท์ (น้ำยาซักผ้าขาว) 0.1 % หรือไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ 0.5 %

2.4 ให้ทำความสะอาดที่พักรักษาอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

1) สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันตัวเอง เช่น หน้ากาก ถุงมือยาง

2) ทำความสะอาดที่พักรักษาทั่วทั้งบริเวณ พื้น และอุปกรณ์เครื่องใช้ โดยเน้นบริเวณหรือจุดเสี่ยง จุดที่มีการสัมผัสหรือใช้งานร่วมกันบ่อย ๆ ทั้งนี้ ให้เปิดประตู หน้าต่างขณะทำความสะอาด

3) นำผ้าชุบน้ำเช็ดบริเวณที่มีฝุ่นหรือคราบสกปรกก่อนที่จะใช้น้ำยาทำความสะอาดเพื่อฆ่าเชื้อ สำหรับพื้น ไม้ปูพื้นชุบน้ำยาฆ่าเชื้อ เริ่มถูพื้นจากมุมหนึ่งไปยังอีกมุมหนึ่ง ไม่ชำระย้อมโดยเริ่มจากบริเวณที่สกปรกน้อยไปมาก

4) ทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วม ด้วยน้ำยาล้างห้องน้ำอย่างสม่ำเสมอ และอาจทำลายเชื้อด้วยน้ำยาฟอกขาว ที่ไว้อย่างน้อย 10 นาที เช็ดเน้นบริเวณที่รองนั่งโถส้วม ฝาปิดโถส้วม ที่กดชักโครก ราวจับ ลูกบิดหรือกลอนประตู ที่แขวนกระดาษชำระ อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ ที่วางสบู่ ผงซักฟอก

5) หลังทำความสะอาดควรซักผ้าสำหรับเช็ดทำความสะอาดและไม้ถูพื้น ด้วยน้ำผสมผงซักฟอก หรือน้ำยาฆ่าเชื้อ แล้วซักด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง และนำไปผึ่งตากแดดให้แห้ง

3. การระบายอากาศของที่พักรักษา

3.1 ให้มีการระบายอากาศภายในที่พักรักษาอย่างเหมาะสม โดยเปิดประตู หน้าต่าง เป็นระยะ เพื่อให้ อากาศถ่ายเท และรับแสงแดดอย่างทั่วถึง

3.2 กรณีที่มีการใช้เครื่องปรับอากาศ ให้เปิดประตู หน้าต่างเพื่อระบายอากาศอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง และทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยลดการสะสมเชื้อไวรัสและแบคทีเรีย

4. การจัดการขยะมูลฝอย

4.1 ขยะมูลฝอยทั่วไปให้รวบรวมใส่ถุง ปิดปากถุงให้มิดชิด แล้วนำไปใส่ลงถัง เพื่อให้ อปท. เก็บขน นำไปกำจัด

4.2 บรรจุภัณฑ์ใส่น้ำยาทำความสะอาด ควรคัดแยกออกจากขยะทั่วไป และทิ้งในถังขยะอันตราย เพื่อให้ อปท. รวบรวมนำไปกำจัด

5. ข้อควรระวัง

5.1 สารที่ใส่ฆ่าเชื้อส่วนใหญ่เป็นชนิดสารฟอกขาว ซึ่งอาจก่อให้เกิดการระคายเคืองผิวหนัง เนื้อเยื่ออ่อน ควรระวังไม่ให้เข้าตาหรือสัมผัสโดยตรง

5.2 ไม่ควรผสมน้ำยาฟอกขาวกับสารทำความสะอาดอื่น ๆ ที่มีส่วนผสมของแอมโมเนีย

5.3 หลีกเลี่ยงการใช้สเปรย์ฉีดพ่นเพื่อฆ่าเชื้อ เนื่องจากอาจทำให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค

5.4 ไม่ควรนำถุงมือไปใช้ในการทำกิจกรรมประเภทอื่นๆ นอกจากการทำความสะอาดเท่านั้น เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค

5.5 หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสบริเวณใบหน้า ตา จมูก และปาก ขณะทำความสะอาด

คำสำคัญ: การป้องกันโควิด 19, แนวปฏิบัติ, คำแนะนำ, กรมอนามัย, ที่พักรักษา, บ้าน, ผู้พักรักษา